

[Ministeren for Søfart og Fiskeri.]

raade under sig, har haft et Forslag liggende færdigt, udarbejdet til Fremsættelse i 1927; der var den Gang ogsaa Klarhed i Ministeriet over, at man ikke kunde blive ved at opretholde Bogø Navigationsskole, naar Eleverne svigtede. Forslaget blev — jeg ved ikke af hvilke Grunde — ikke fremsat, og man prøvede altsaa endnu et Par Aar. Jeg synes, at Prøvetiden har været lang nok og dyr nok, og jeg vil i hvert Fald ikke i mindste Maade tage Ansvar for en Fortsættelse af den Ødselhed, som denne Skoles Opretholdelse betegner.

Jeg er forbavset over den Stilling, som indtages af Partiet Venstre, der ellers har været sparsommeligt ved forskellige Lejligheder. Naar det drejede sig om Udgifter til Haandværkeruddannelse og meget andet — husker jeg —, saa blev der skaaret ned. Jeg er forbavset over, at man ikke vil være med til den sunde Økonomi, som det er af formidske Antallet af Navigationsskoler og dermed Statens Udgifter med 12 000—14 000 Kr. om Aaret.

Det ærede 6te Medlem for 2den Kreds gjorde ogsaa en Bemærkning om Uddannelsen eller om Lærerkrafterne og mente, at det vilde vel ikke være saa vanskeligt at faa egnede Lærere. Jo, Erfaringen viser, at det er vanskeligt at faa dem. Og det er ikke underligt. For det første er Navigationslærernes Løn daarligere end Statsskolelærernes Løn, og dernæst er Uddannelsen meget omfattende. Der stilles meget store Krav og maa stilles meget store Krav til Lærerne ved Navigationsskolerne. Det er ikke, som det ærede Medlem syntes at formode, saaledes, at man simpelthen kan tage en Styrmænd og sætte ham til at være Lærer. Nej, han skal ogsaa, hvis han har Navigatoruddannelse, tage første Del af polyteknisk Eksamen, og saa skal han søge Uddannelse i forskellige Tillægsgag, som er nødvendige, for at han kan virke paa en Navigationsskole. Det vil altsaa kræve baade en betydelig Tid og betydelig Udgift for de paagældende at faa den Kvalifikation, der gør dem egnede til at være Lærere paa en Navigationsskole. Det er klart, at baade dette og de forholdsvis beskedne Lønvilkaar virker i nogen Grad dæmpende paa Lysten til at gaa den Vej at blive Lærer paa en Navigationsskole. Og det er saa meget mere forstaaeligt, som vi ved, at denne Virksomhed er inde i en Udvikling, der ikke fører til, at Kravene om Navigationsuddannelse stiger, men at disse tværtimod har været i Tilbagegang paa Grund af hele den Omdannelse indenfor Skibsfarten, som er foregaaet. Der er derfor

ikke store Fremtidsmuligheder i dette Fag, og det gør tillige, at der dér heller ikke er nogen Tilgang. Derfor gælder det om at økonomisere ikke blot med Pengene, men ogsaa med de Lærerkrafter, som nu en Gang forefindes. Og dette nødvendiggør, at man ikke har Lærerkrafterne spredt omkring i Landet til Undervisning af meget smaa Elevantal. Man maa tage Konsekvenserne af Udviklingen og nedlægge de Skoler, der er for smaa, for derved at skaffe Lærerkrafter til dem, der er store nok til at kunne klare sig. Det er muligt, at dette Tilfælde i hvert Fald ikke bliver det eneste af den Art, vi kommer til at staa overfor. Der er altsaa baade af økonomiske og af andre Grunde Aarsag til fremdeles at have Opmærksomheden henvendt paa Forholdene paa Navigationsskolerne og at skride til de Ændringer, som efterhaanden maatte blive nødvendige.

Jeg beklager, at man ikke i Enighed har kunnet samles om denne Sag, men jeg haaber desuagtet paa Lovforslagets Vedtagelse og gentager, at det ikke skal mangle paa god Villie til at søge de paagældende Bygninger anvendt paa en passende Maade, saa man derigennem kan yde Bogø den Støtte, som jeg erkender, det er rimeligt at have Opmærksomheden henvendt paa at give, naar denne Sag nu skal bringes i Orden.

H. C. Andersen: Jeg maa naturligvis meget beklage, at mine Ønsker om at give Bogø Navigationsskole endnu en Prøvetid ikke har kunnet vinde Øre hos de forskellige Partier her paa Rigsdagen, og dybt maa jeg beklage, at den højterede Ministers Taalmodighed overfor dette Forhold er bristet. Dernæst vil jeg naturligvis takke Ministeren for hans sidste Udtalelse om, at man vil sørge for at skaffe en saadan Anvendelse af de Bygninger, der nu hører til Navigationsskolen, at Bogø gennem Anvendelse af disse Bygninger i nogen Maade kunde faa Erstatning for det Tab, der lides, hvis Skolen nedlægges.

Ministeren nævnte, at jeg skulde have udtalt, at der havde været uheldige Forhold ved Skolen i de senere Aar, som havde bevirket, at man stod overfor det ganske lille Elevtal, som er bestemmende for Skolens fremtidige Skæbne. Det er rigtigt, det har jeg ogsaa sagt. Jeg regner det for at være et uheldigt Forhold, at man i 1926, som jeg nævnte før, indskrænkede Lærerstaben med en Mand, saaledes at man fik færre Lærerkrafter til Raadighed end før. Endelig fremhævede jeg, at det maa have været uheldige Forhold, der har hersket ved Kost-